

Noc Muzeów w Muzeum w Gliwicach - 17 maja 2025

„Nocna wyprawa w głąb wyobraźni”

Harmonogram

Willa Caro 17.00 - 24.00

ul. Dolnych Wałów 8a

Ogród Willi Caro

godz. 17.00 – 21.00 - „Przybyli ułani pod okienko...”

Obóz wojskowy, który założą ułani - rekonstruktorzy historyczni w barwach 3 Pułku Ułanów Śląskich. Swego czasu Wojciech Kossak należał do tego pułku, a grupa rekonstrukcyjna, kultywująca tradycje tej formacji, uraczy nas opowieściami o kawaleryjskim uzbrojeniu i ułańskiej fantazji. Początek opowieści o pełnych godzinach: 17.00, 18.00, 19.00, 20.00, 21.00.

godz. 17.00 – 21.00 - Retro-piknik w stylu Kossaków

Damy w strojach z końca XIX wieku prowadzić będą dla dzieci dawne gry: boule i krokiet (ang. croquet). Godziny rozpoczęcia gier: 17.30, 18.30, 19.30, 20.30

godz. 17.30 – 20.00 - Malujemy panoramy: Racławicką i Gliwicką

godz. 17.15, 18.15, 19.15, 20.15 - Warsztaty tworzenia drzewa genealogicznego
Liczba miejsc ograniczona.

W trakcie warsztatów dowiemy się, czym jest genealogia, jakie są różnice między pokrewieństwem a powinowactwem, czym jest drzewo genealogiczne i jak się je tworzy, od czego zacząć poszukiwania rodzinnych korzeni, jak prowadzić domowe archiwum i w czym mogą nam pomóc stare fotografie... Uczestnicy otrzymają też namiary na podstawowe bazy internetowe pozwalające prowadzić poszukiwania bez wychodzenia z domu – tak, by warsztaty mogły stać się impulsem do dalszego odkrywania rodzinnych historii. Podsumowaniem zajęć będzie próba stworzenia bazowego drzewa genealogicznego swojej rodziny. Uczestnicy otrzymają również drzewo ze sklejk, na które będą mogli nakleić zdjęcia bliskich.

Osoby, które chcą wziąć udział w warsztatach tworzenia drzewa genealogicznego mogą zabrać ze sobą rodzinne zdjęcia, ale nie jest to konieczne (zdjęcia można nakleić na drzewo będąc już w domu:)

godz. 17.00 – 21.00 – Sygnały leśne grane przez Sygnalistów z Lasów Państwowych i Technikum Leśnego w Brynku. Sygnały grane są o pełnych godzinach.

Willa Caro – wnętrze / Sala konferencyjna

godz. 17.00 - 21.00 - Leśne opowieści

Prelekcje poświęcone leśnemu życiu, pokazy eksponatów związanych z lasem i pracą leśników przygotowane przez pedagogów Zespołu Szkół Leśnych i Ekologicznych im. Stanisława Morawskiego w Brynku oraz leśników Lasów Państwowych.

17.15 – 17.45, 18.15 – 18.45, 20.15 – 20.45, 21.15 – 21.45 - oprowadzanie po wystawie „45. Rok ostatni – rok pierwszy na Górnym Śląsku”. Prowadzenie: dr Angelika Blinda, Instytut Pamięci Narodowej

17.30 – 18.00, 19.15 – 19.45, 20.30 – 21.00, 22.00 – 22.30 - oprowadzanie kuratorskie po wystawie „Kossakowie – rodzina artystyczna”. Prowadzenie: Urszula Kozakowska-Zaucha, Muzeum Narodowe w Krakowie

godz. 17.15 – 18.00, godz. 18.30 – 19.00, godz. 20.00 – 20.30, godz. 21.00 – 21.30 oprowadzanie po wystawach: „Dziewiętnastowieczne wnętrza mieszkalne willi górnośląskich przemysłowców” oraz „Z gliny i ognia. Fajanse ze zbiorów Muzeum w Gliwicach”. Prowadzenie: Patrycja Gwoździwicz

Zwiedzanie indywidualne Willi Caro - godz. 17.00–24.00 (ostatnie wejście – 23:30)

Willa Caro - sale edukacyjne

Sala I

godz. 17.00-18.00 oraz godz. 19.00-20.00 – „Serce i pazur” – warsztaty inspirowane książką Simony Kossak pt. „Serce i pazur. Opowieści o uczuciach zwierząt” oraz komiksami, które tworzyła młoda Zofia Kossak. **Uwaga! Obowiązują zapisy, tel. 783 560 006. Liczba miejsc ograniczona.**

Sala II

godz. 17.30-18.30 oraz godz. 19.30-20.30 - warsztaty z tworzenia papierowych hobby horse.

Uwaga! Obowiązują zapisy, tel. 783 560 006. Liczba miejsc ograniczona.

Nestor rodu Kossaków, Juliusz (1824-1899), to pierwszy i prawdopodobnie najlepszy artysta z rodu. Swoją sukces artystyczny zawdzięczał talentowi, fotograficznej pamięci, zmysłowi obserwacji i doskonałemu warsztatowi – dziś zaliczany jest do najwybitniejszych polskich akwarelistów. Należał do pokolenia polskich romantyków zainteresowanych malarstwem historyczno-batalistycznym i historyczno-rodzajowym. Juliusz Kossak za symbol wolności i swobody uznawał konie. Ich wizerunki, które tworzył, wyróżniają się doskonałą kompozycją i rysunkiem, świetnie uchwyconymi sylwetami, prawidłowo ukazaniem ruchem ciał, a także elegancką, stonowaną kolorystyką. Miłość do koni trwała w rodzinie Kossaków w kolejnych pokoleniach i obejmowała nie tylko mężczyzn, ale i kobiety, jak Zofia Kossak-Szatowska, która uwielbiała jazdę konną. Córki Wojciecha Kossaka - Maria Pawlikowska-Jasnorzewska i Magdalena Samozwaniec miały swojego kucyka... W trakcie warsztatów konie będą naszymi przewodnikami po barwnym malarstwie Juliusza, Wojciecha i Jerzego Kossaków, a koń z rysunku Juliusza stanie się wzorem dla stworzenia tzw. hobby horses z papieru, które wykonają mali uczestnicy. A potem, razem z nimi, pogalopują na wystawę...

Zamek Piastowski, 17.00 – 24.00

ul. Pod Murami 2

godz. 17.00 - otwarcie wystawy „Święci codzienni. Religijne malarstwo na szkle w zbiorach etnograficznych Muzeum w Gliwicach” połączone z oprowadzaniem kuratorskim

Prowadzenie: Marta Paszko, kierownik Działu Etnografii i Antropologii Miasta. Drugie

oprowadzanie kuratorskie: godz. 20.00 – 20.30

Wystawa „Święci codzienni” poświęcona jest kolekcji obrazów o tematyce religijnej, malowanych na szkle, które stanowią reprezentację popularnego w XIX wieku zjawiska artystyczno-religijnego. W miejscowościach bogatych w opał i piasek szklarski, gdzie działały huty szkła (na terenie dzisiejszych Niemiec, Austrii, Czech i Słowacji, a w dzisiejszej Polsce – na Dolnym Śląsku), powstawały masowo warsztaty i manufaktury rodzinne, zajmujące się twórczością dewocyjną. Oprócz dostępności materiałowej, do rozwoju malarstwa religijnego na szkle przyczyniło się w dużej mierze XIX-wieczne ożywienie religijne wśród katolików, którzy żyli na terenach podległych administracji pruskiej, wówczas systemowo wrogiej wobec działań Kościoła katolickiego. Bliskość ważnych ośrodków pątniczych na terenie Dolnego Śląska, np. Wambierzyca czy Barda Śląskiego, zwiększała lokalne zapotrzebowanie na dewocjalia, które pielgrzymi mogliby zabrać do domu na pamiątkę. Oprócz znaczenia religijnego, obrazy na szkle we wnętrzach domów świadczyły o zamożności i statusie właściciela. Pełniły również funkcję dekoracyjną, stąd w stylu malarskim dominują wówczas intensywne barwy, bogate ornamenty.

Na wystawie przyglądamy się także technice wykonania obrazów na szkle, jak również procesowi ich

konserwacji. W języku niemieckim o malarstwie na szkle mówiono ***Hinterglasmalerei***, co odzwierciedla specyficzną technikę wykonywania obrazu na odwrocie szklanej tafli. Odwrotnie niż w tradycyjnym malarstwie, obowiązywała zasada „od szczegółu do ogółu”: w pierwszej kolejności nanoszono szczegóły twarzy, ciała, szat czy cieniowania; następnie wypełniano kolorami odzież. Na końcu wykonywano ornamenty i tło. Przygotowanie zabytków do eksponowania obrazują filmy prezentowane na ekspozycji, na których zwiedzający zobaczą pracę muzealną za kulisami.

Kuratorka: Marta Paszko (Dział Etnografii i Antropologii Miasta)
Konserwacja: Anna Kruszyna (konserwator Muzeum w Gliwicach)

godz. 17.15 i 19.15 – warsztaty malowania na bezpiecznym „szkle”. Prowadzący - Alicja Raszka-Micherdzińska i Zbigniew Micherdziński przybliżą podstawy tradycyjnego malarstwa na szkle.

- **godz. 18.30-19.00, godz. 20.30-21.00, godz. 21.30-22.00, godz. 23.00-23.30** - **oprowadzania po wystawach stałych „Przeszłość powiatu gliwickiego. Vademecum archeologiczne” oraz „Gliwice miasto wielu kultur”.** Prowadzenie: Monika Michnik, Joanna Puchalik, Damian Reclaw

- **godz. 17.00–24.00** - **zwiedzanie indywidualne Zamku Piastowskiego** (ostatnie wejście – 23.30)

Dom Pamięci Żydów Górnośląskich 17.00- 23.00

ul. Księcia Józefa Poniatowskiego 14

godz. 18.00 - 18.30 - **oprowadzanie po wystawie stałej „Żydzi na Górnym Śląsku”.**
Prowadzenie: dr Sławomir Pastuszka

godz. 19.00 - 19.30 - **oprowadzanie po wystawie stałej „Żydzi na Górnym Śląsku”.**
Prowadzenie: Karolina Jakoweńko

godz. 20.30 – 23.00 - **„Przywrócony świat portretów Wilhelma von Blandowskiego”** –
video-dźwiękowa instalacja w sali ceremonialnej. Oprawa dźwiękowa: Wojciech Ciuraj

godz. 20.30 -21.15, godz. 22.00-22.45 - **oprowadzania po cmentarzu żydowskim.**
Prowadzenie: dr Sławomir Pastuszka

godz. 17.00–23.00 - **zwiedzanie indywidualne Domu Pamięci Żydów Górnośląskich**
(ostatnie wejście: 22.30)

Radiostacja Gliwice 17.00 – 23.00

ul. Tarnogórska 129

**godz. 17.00 – 17.30, godz. 19.00-19.30, godz. 20.30-21.00, godz. 21.30-22.00 -
oprowadzanie po wnętrzach Radiostacji**

**godz. 17.00 – 22.00 – otwarte warsztaty łączności prowadzone przez Klub Sportów
łączności SP9KAG.**

Podczas warsztatów różnymi metodami nawiążemy ze sobą łączność, a także poznamy historię telekomunikacji i jej pionierów. Zajęcia dedykowane dorosłym, dzieciom i młodzieży w wieku 8–15 lat.

godz. 17.00–23.00 - zwiedzanie indywidualne Radiostacji (ostatnie wejście – 22.30)

**godz. 17.00 - 22.00 - Radiostacja pod wieczornym i nocnym niebem – obserwacje nieba
wspólnie z gliwickim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Miłośników Astronomii**

Oddział Odlewnictwa Artystycznego 17.00 – 23.00

ul. Bojkowska 37

Żeliwne świeczniki z amorkami – nowy nabytek do żeliwnej kolekcji Muzeum w Gliwicach. Pokaz eksponatu po konserwacji.

**godz. 17.30 - 18.00, godz. 21.00 – 21.30, godz. 22.00 – 22.30 - oprowadzanie po wystawie
„Słusznie słyną dziś Gliwice...”. Prowadzenie: Anna Graicke**

godz. 17.00 – 21.00 - „W krainie baśni” – otwarte warsztaty malowania gipsowych replik zabytków prezentowanych na wystawie „Słusznie słyną dziś Gliwice...” –

godz. 19.00 – 20.00 - „Zaułek jubilera” - warsztaty z wykorzystaniem gipsowych replik żeliwnej biżuterii prezentowanej na wystawie „Słusznie słyną dziś Gliwice...”. **Dla dzieci od lat 5-ciu, młodzieży i osób dorosłych. Uwaga! Obowiązują zapisy, tel. 665 280 021.**

Podczas zajęć zastanowimy się, do czego służy nam biżuteria? Jest ozdobą stroju, symbolem bogactwa czy statusu, ale także – a może przede wszystkim - wyrazem uczuć. Miłość, wierność, przyjaźń, pamięć chce wyrażać się poprzez to, co piękne – szlachetne formy, drogie kamienie, cenne kruszce. Opowiemy też o bardzo popularnej w XIX stuleciu biżuterii sentymentalnej. Będziemy też pamiętać o zakochanej w żeliwnej biżuterii królowej pruskiej Luizie, która przyczyniła się do

spopularyzowania

wyrobów

gliwickiej

odlewni.

W trakcie warsztatów repliki żeliwnych klejnotów, wykonane z gipsu o wysokiej trwałości będziemy mocować na metalowej oprawie i ozdabiać je farbami akrylowymi. Ażurowe bransolety z roślinnym ornamentem, kunsztowny medalion z kobiecym profilem, gemmy – okrągłe bądź owalne plakiety, wprawiane w naszyjniki, a na nich reliefy o tematyce mitologicznej – Apollo z lirą, Minerva opierająca się o tarczę, satyr grający na podwójnym flecie, Hermes towarzyszący Orfeuszowi i Eurydyce... Urok biżuterii, w której kochały się kobiety I połowy XIX-wieku, wciąż działa, a ona sama znów może przynieść nieco radości.

w godz. 17.00-23.00 - wystawa pt. „Skały i minerały Górnego Śląska – nie tylko węgiel”
przygotowana we współpracy z Muzeum Geologii Złóż Politechniki Śląskiej im. Czesława Poborskiego

godz. 17.00–23.00 - zwiedzanie indywidualne Oddziału Odlewnictwa Artystycznego
(ostatnie wejście – 22.30)

Sobota, 17 maja 2025

Noc Muzeów w Muzeum w Gliwicach

Willa Caro, godz. 17.00-24.00

Zamek Piastowski, 17.00-24.00

Radiostacja, godz. 17.00-23.00

Dom Pamięci Żydów Górnośląskich, godz. 17.00-23.00

Oddział Odlewnictwa Artystycznego, godz. 17.00-23.00

Organizator: Muzeum w Gliwicach

Partnerzy: Grupa Rekonstrukcyjna Herold – Organizacja Wydarzeń, Lasy Państwowe, Muzeum Geologii Złóż im. Czesława Poborskiego, Polskie Towarzystwo Miłośników Astronomii Oddział w Gliwicach, SRH Jastrzębski Wrzesień 1939, Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej i Kostiumingu „Krynolina”, Zespół Szkół Leśnych i Ekologicznych im. Stanisława Morawskiego w Brynku, Klub Sportów Łączności SP9KAG

Udział we wszystkich wydarzeniach w ramach Nocy Muzeów jest **BEZPŁATNY**. Na wybrane warsztaty **obowiązują zapisy**.

Muzeum zastrzega, że wyszczególnione w harmonogramie wydarzenia mogą zostać odwołane, zmodyfikowane bądź mogą zostać wprowadzone dodatkowe ograniczenia dotyczące liczby uczestniczących w nich osób.

Muzeum w Gliwicach

ul. Dolnych Wałów 8a

44-100 Gliwice

www.muzeum.gliwice.pl

upowszechnianie@muzeum.gliwice.pl

Organizatorem Muzeum w Gliwicach jest Miasto Gliwice